

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΜΠΙΡΑΓΜΑΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Διδακτέα στο πλαίσιο των πανεπιστημιακών παραδόσεων ύλη

1. **Τα εμπράγματα δικαιώματα:** Έννοια και χαρακτηριστικά. Διάκριση από ενοχικό δικαίωμα. Βασικές αρχές.
2. **Τα πράγματα:** σύνολα πραγμάτων, συστατικά και παραρτήματα, καρποί και ωφελήματα, πράγματα εκτός συναλλαγής (ειδικός τρόπος προστασίας των κοινοχρήστων: δικαίωμα στην προσωπικότητα)
3. **Η νομή:** Έννοια και νομική φύση νομής, είδη νομής, κτήση-άσκηση-απώλεια και προστασία νομής. Σχέση νομής με την κυριότητα (οιονεί νομής με άλλα περιορισμένα εμπρ. δικαιώματα). Σχέση νομής με κατοχή. Προστασία νομής και κατοχής κατά το εμπράγματο και το ενοχικό δίκαιο.
4. **Κυριότητα:** Περιεχόμενο της κυριότητας. Γειτονικό δίκαιο (έμφαση στις διατάξεις για τις εκπομπές, για τη μερική ενοικοδόμηση σε ξένο ακίνητο, την υποχρέωση παροχής διόδου και τις σχέσεις αναφορικά με τα όρια). Η αρχή της καθολικότητας - εκδηλώσεις. Κτήση κυριότητας ακινήτων με σύμβαση. Κτήση κυριότητας κινητού με σύμβαση (από κύριο - από μη κύριο). Πρωτότυποι τρόποι κτήσης κυριότητας: (ιδίως) τακτική και έκτακτη χρησικτησία, επιδίκαση, προσκύρωση, ένωση, συνάφεια, σύμμειξη ή σύγχυση, ειδοποιΐα, κατάληψη αδέσποτων, εύρεση απολωλότων. Κτήση καρπών και σχέση των σχετικών διατάξεων (όταν αποκτά ο καλόπιστος νομέας) με τις διατάξεις των άρθρων 1096 επ. ΑΚ. Προστασία της κυριότητας: διεκδικητική αγωγή (προϋποθέσεις και άμυνα του εναγομένου) και παρεπόμενες ενοχικές αξιώσεις (και ανταξιώσεις του εναγομένου), αρνητική αγωγή, πουβλικιανή αγωγή, προστασία κατά το ενοχικό δίκαιο (αδικ. πλουτισμός, αδικοπραξία, μη γνήσια διοίκηση αλλοτρίων). Ειδικές μορφές κυριότητας: συγκυριότητα, οριζόντια και κάθετη ιδιοκτησία.
5. **Δουλείες:** Διακρίσεις δουλειών, αρχές που διέπουν τις δουλείες. Πραγματικές δουλείες: είδη και περιεχόμενο. Τρόπος κτήσης, άσκησης, προστασίας και απώλειας. Δυνατότητα μεταβίβασης. Προσωπικές δουλείες: Επικαρπία πράγματος: περιεχόμενο, κτήση-άσκηση-προστασία-απώλεια. Δυνατότητα μεταβίβασης (του ίδιου του δικαιώματος ή της άσκησής του). Οίκηση, περιορισμένες προσωπικές δουλείες.

6. **Εμπράγματη ασφάλεια:** Τα δικαιώματα εμπράγματης ασφάλειας ως δικαιώματα αξίας (λειτουργία των δικαιωμάτων εμπράγματης ασφάλειας). Εμπράγματη και προσωπική ασφάλεια. Βασικές αρχές (έμφαση στην αρχή του παρεπομένου και στην αρχή του αδιαιρέτου). Υποθήκη και προσημείωση υποθήκης: αντικείμενο της υποθήκης, ασφαλιζόμενη απαίτηση (προσοχή στο ανώτατο ύψος προνομιακής ικανοποίησης του δανειστή), σύσταση και λειτουργία της υποθήκης και της προσημείωσης, προστασία ενυπόθηκου δανειστή, απόσβεση και εξάλειψη. Ενεχύρο: Είδη ενεχύρου [συμβατικό (κοινό και πλασματικό), νόμιμο], ασφαλιζόμενη απαίτηση, λειτουργία ενεχύρου, προστασία δανειστή, απόσβεση ενεχύρου.
7. **Πώληση με παρακράτηση (επιφύλαξη) της κυριότητας:** Έννοια, μορφές εμφάνισης, διαμόρφωση των έννομων σχέσεων (ο αγοραστής είναι κάτοχος και δικαιούχος του δικαιώματος προσδοκίας κτήσης κυριότητας, ο πωλητής παραμένει κύριος και νομέας), προστασία αυτών.
8. **Εξασφαλιστική (καταπιστευτική) μεταβίβαση κυριότητας κινητού:** Έννοια, επιτρεπτό, μορφές εμφάνισης.
9. **Η δημοσιότητα των εμπράγματων δικαιωμάτων.** Κινητά, ακίνητα. Είδη δημοσιότητας (τυπική και ουσιαστική). Συστήματα δημοσιότητας επί ακινήτων (σύστημα υποθηκοφυλακείων – σύστημα κτηματολογίου).